

POVEZUJEMO GENERACIJE

Povezujemo generacije

B i l t e n Z a v o d a M a r i a n u m V e r ž e j 2 0 1 3

Don Bosko med nami

16. in 17. maja 2013 so don Boskove relikvije na romanju po Sloveniji obiskale tudi Veržej in Marijanišče.

stran **2-3**

Evropa potrebuje salezijansko karizmo

Pogovor s pokrajinskim svetovalcem v vrhovnem vodstvu salezijanske družbe, Marekom Chrzanom.

stran **4-5**

© Damir Skuhala

Zemljanke, nova vas v Veržeju

stran **8**

Center DUO spreminja Pomurje

Pogovor s predlagateljico Centra DUO za Murkovo listino 2013, etnologinjo in kustosinjo, Jelko Pšajd.

stran **10-11**

Razstave za oči in dušo

Utrinki z razstav jaslic, pirhov in cvetnonedeljskih butar, orhidej in tekstilnih izdelkov.

stran **12**

Da bi v sebi zaslutili Življenje

Blažena Mati Terezija je med drugim zapisala: »Življenje je možnost, izkoristi jo; življenje je lepo, občuduj ga; življenje je sanje, uresniči jih; življenje je izziv, sprejmi ga; življenje je igra, sodeluj v njej; življenje je dragoceno, skrbi zanj; življenje je ljubezen, uživaj jo; življenje je pesem, prepevaj jo; življenje je boj, sprejmi ga; življenje je dragoceno, ne uničuj ga.«

Da bi mladi in starejši na tak način dojemali Življenje, se trudimo v naši ustanovi. Vsi programi, ki se odvijajo, bodisi na našo pobudo, bodisi v lastnih dejavnostih skupin, imajo ta namen. Da bi v sebi zaslutili Življenje in da bi ga znali osmisлити. Da bi poleg oddiha, počitnic in spoznavanja lokalnih rokodelskih obrti, začutili duhovno noto, presežek, ki bogati in osmišlja biološko življenje.

Tudi letos smo se odločili, da vam na naslednjih straneh približamo delovanje naše ustanove, vam ponudimo nekaj zanimivega in izvirnega branja ter vas spomnimo na lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj, tako v progra-

mih Marijanišča, v Penzionu Mavrica ali v bogato razvejanem Centru DUO. Namenoma nismo izpustili dogajanja v župniji in Občini Veržej, saj smo del lokalnega cerkvenega in družbenega okolja, v katerem živimo in smo od njega soodvisni. Seveda bi za celotno predstavitev in vse dogodke v letošnjem letu porabili precej več strani, a upamo in želimo, da boste preko teh nekaj izbranih zapisov začutili utrip in podoživeli, kako je bilo pri nas.

Trudimo se, da spodbujamo povezanost in domačnost v vsej različnosti skupin, družin in posameznikov.

Res je, mimo ekonomske krize ne moremo, ne vi, naši dragi gostje in obiskovalci, ne mi sami z vso našo infrastrukturo. Ob enem se salezijanci in zaposleni zavedamo, da ne smemo podleči trenutni porabniški miselnosti, ko nas ekonomska kriza kaj hitro pahne tudi v moralno in osebnostno krizo. Zato si želimo, da bi pokukali onkraj zemeljskega, v Življenje, ki nam je vsem dano in ga lahko vsak živi po svoje. A lepše je, če se znamo v življenju povezati.

V naši ustanovi in programih ni vse popolno, priznamo. A trudimo se, da spodbujamo povezanost in domačnost v vsej različnosti skupin, družin in posameznikov. Potrditev in spodbuda temu ste prav vi in vaš odziv.

Zato naj velja zahvala vsem, ki se udeležujete naših programov ali prihajate k nam s svojimi bogatimi programi. Vabljeni pa tudi drugi, da se pri nas ustavite, si oddahnete in naberete novih moči za vsakdanje življenje.

JOŽE BREČKO
ravnatelj salezijanske skupnosti v Veržeju

Zgodilo se je ...

1. DECEMBER 2012

Začetek adventa

Mladi in animatorji SMC Veržej so se v Centru DUO zbrali k delavnicam, na katerih so na en mah uredili kar dve stvari: spletli in okrasili so adventne venčke ter pripravili vsakoletne »moderne« jaslice, ki vabijo na razstavo slovenskih jaslic v Veržeu.

7. DECEMBER 2012

Odprtje 5. razstave jaslic

Že tradicionalno odprte razstave jaslic je napolnilo Puščenjakovo dvorano Centra DUO z obiskovalci, jasličarji, rokodelci, ustvarjalci in seveda z izvirnimi jaslicami. 24 jaslic kiparke Ane Korenč, 27 jaslic slovenskih rokodelcev in 28 jaslic iz vrtcev, osnovnih šol, društev in zavodov je le statistika, za katero se skrivajo ure ustvarjanja, druženja in poglobljanja v božično skrivnost.

7. JANUAR 2013

Veržejski koledniki obiskali državni in cerkveni vrh

Franciškovski otroci in člani otroškega pevskega zbora so kot koledniki prinašali blagoslov v domove ter zbirali sredstva za pomoči potrebnim v deželah, kjer delujejo naši misijonarji in misijonarke. Na povabilo Misijonskega središča Slovenije so se kot pravi trije kralji odpravili na dolgo pot do Ljubljane k najvišjim predstavnikom Države in Cerkve.

20.-23. JANUAR 2013

Izlet zaposlenih v našem zavodu

V t. i. »mrtvi« sezoni so se zaposleni in sodelavci Zavoda Marianum odpravili na romarsko-turistično-strokovno potovanje v večno mesto Rim. Dolga pot je bila poplačana z občudovanji znanih in manj znanih rimskih znamenitosti, za pokušino pa so se popeljali tudi po njegovi okolici.

26. JANUAR 2013

Don Boskov oratorijski dan

Praznični oratorijski dan ob prazniku sv. Janeza Boska je potekal pod geslom: Znaš žvižgati? Dan smo začeli z molitvijo, nato je sledila zgodba Začetek salezijanskega oratorija, ki so jo zaigrali animatorji. Otroci so se razdelili v tri skupine. Po malici je sledila delavnica, na kateri smo izdelovali koledar - sovo. Po molitvi Angel Gospodov je sledila še igra, nato pa odhod domov. Praznični don Boskov oratorijski dan smo zaključili v nedeljo pri skupni sv. maši.

Don Bosko med nami

Popoldanski oratorijski živžav je zvalil osnovnošolce in druge otroke pred župnišče, kjer so jim animatorji s s. Zaliko in župnikom Jožefom pripravili bogat program, ki se je osredotočal predvsem na prihod relikvij in pripravo svete maše.

Ko so otroci in mladi zasedli prve klopi, starejši pa zadnje, se je oglasilo pritrkavanje in s ploskanjem smo relikvije pospremili v župnijsko cerkev sv. Mihaela, kjer je don Boska pozdravil župnik Jožef Krnc. Temu je sledil še županov pozdrav. Slavko Petrovar se je oprl na bogato 100-letno salezijansko zgodovino Veržeja, kateremu krona je prav obisk don Boska. Zaključil je z željo, da bi ta obisk utrdil in okrepil vzgorno prizadevanje celotne družbe za našo mladino.

*Tebe, don Bosko,
slavimo vsak dan,
saj tebe že pomni
vsak drugi kristjan.*

*Angeli hvalnico
tebi pojo,
naj glas jo ponese
čez sedmo goro.*

*Naj hvalnico
sliši vsako uho,
če verno je al'ne,
to sploh ni važno.*

*Zgubljeni popotnik
ne tarnaj še,
saj stopinja
don Boska vod'la bo te.*

*Lačni otrok
ne joči se,
saj Boskova roka
nahran'la bo te.*

*Zdaj se veseli
ti verni kristjan,
saj Bosko te spremlja
čisto vsak dan.*

Vito Nahberger, roj. 1998, Veržej

Slovesno sveto mašo, zadnjo ob relikvijah sv. Janeza Boska v Sloveniji, je daroval salezijanski inšpektor Janez Potočnik. Zborček sv. Janeza Boska je pod vodstvom Marjete Ivančič navdušeno napolnil že tako polno cerkev s svojimi glasovi, otroci z oratorija pa so popestrili sveto mašo s svojim sodelovanjem.

G. inšpektor je v pridigi obnovil prehojeno don Boskovo pot

Z množično počastitvijo relikvij sv. Janeza Boska v župnijski cerkvi v Veržeju in s procesijo ter prenosom relikvij v Kovačičevo dvorano Marijanišča, se je 16. in 17. maja sklenilo romanje relikvij po Sloveniji.

po slovenskih krajih in potrdil kar nekaj milostnih trenutkov posameznikov in skupin, ki sicer medijsko niso odmevali, a Božji Duh je deloval in še deluje. Mladim je v podobi mobitela, s katerega je najprej prebral SMS z uslišano prošnjo zakonskega para, prejetega te dni, konkretno približal pomen relikvij. Tako kot mobilni telefon za delovanje in povezavo potrebuje baterijo, tako mi ob dotiku don Boskove urne potrebujemo vero za priprošnjo in pomoč pri svetniku.

Po sveti maši se je od cerkve do Marijanišča razvila edinstvena procesija s svečkami in urno. Kovačičeva dvorana bi morala biti enkrat večja, da bi sprejela vse farane in ostale romarje, ki so še zadnjič prihiteli k don Boskovim relikvijam in se zvrstili ob obhodu urne.

Po prejemu blagoslova Marije Pomočnice se je pričel kulturni program. S svojo iskro besedo in mislijo je Gregor Čušin razbil plehko pobožnost in nabito dvorano popeljal do korenin svoje vere. Mladi in številni so še dolgo v noč vztrajali ob don Bosku v pesmi in molitvi.

Naslednje jutro se je dvorana znova napolnila z domačini, gosti, škofijskimi duhovniki, sestrami salezijankami in mladimi iz SMG. Sledile so hvalnice in slovo. Salezijanski predstojnik Janez Potočnik ter generalni vikar soboške škofije msgr. Franc Režonja sta se v imenu salezijanske družine in slovenske Cerkve zahvalila za te milostne dneve romanja po Sloveniji.

Medtem so se množici že pridružili novi gostitelji relikvij sv. Janeza Boska, madžarski salezijanci in mladi na čelu z njihovim inšpektorjem. A slovo niti ni bilo težko, saj svetnik ostaja med nami še naprej. Le od nas samih je odvisno, ali mu bomo sledili na poti h Kristusu, ki ga je don Bosko tako zavzeto oznanjal mladim in ga skupaj z mnogimi tudi dosegel.

6.-9. FEBRUAR 2013

Priče evangeljske korenitosti

Salezijansko vodstvo, ravnatelj, izvoljeni delegati in gostje so obhajali svoj 23. inšpektorski zbor salezijancev ljubljanske inšpektorije sv. Cirila in Metoda. Vsaka tri leta, kakor določajo salezijanske konstitucije, pa tudi hitro se spreminjajoče družbene in cerkvene razmere zahtevajo, da salezijanci pregledajo in ocenijo svoje poslanstvo ter naredijo načrt za prihodnost.

9. FEBRUAR 2013

Pustni obisk

V Zavod Marianum so prišle na obisk pustne šeme. Zvok harmonike, pisk trobelj in veselo petje so pregnali resnost in sivino dneva ter pričarale delček skupnega druženja in veselje srca.

18.-19. FEBRUAR 2013

Ministriram, ker verujem

Radost in veselje sta odmevala iz Marijanišča prva dva dni zimskih počitnic, saj so potekale tradicionalne duhovne vaje za ministrante, letos pod geslom: Ministriram, ker verujem – verujem, ker ministriram. 60 nadebudnih ministrantov in ministrantk iz različnih župnij je pod vodstvom kakih 20 animatorjev skupaj preživelo dva dneva ob petju, molitvi in zabavi.

20. FEBRUAR 2013

Zimski oratorijski dan

Kot vse drugo je bil tudi letošnji oratorijski dan med zimskimi počitnicami uglasen na leto vere. Animatorji SMC z župnikom Jožefom so pripravili duhovno-družabni dan za nekaj več kot 30 udeležencev. Lotili so se kar konkretne teme: poglobitev v nicejsko-carigrajsko veroizpoved, ki jo molimo pri svetih mašah. Delo po skupinah, izvirna razlaga in vedoželjnost so otroke pritegnili k dojemanju skrivnosti naše vere.

22. FEBRUAR 2013

Kratko, a sladko pevsko srečanje

Voditeljica Bojana Ivančič je ducat in pol pevcev suvereno popeljala skozi notno črtovje in iz njih izvabila najboljše glasove. Popoldanski del so prevzeli animatorji SMC pod vodstvom Ivana Kuharja in pripravili zanimive delavnice.

Zgodilo se je ...

6. MAREC 2013

»Slepi potnik« na duhovnih vajah salezijancev

Pridigar p. dr. Metod Benedik OFMCap je s temo *Gospod je z nami v sveti Evharistiji* odpiral globine in širine vere salezijancem, zbranim na duhovnih vajah. Ob obilnem duhovnem naprežanju pri konferencah se oko večkrat spočije v pogledu skozi okno, iščoč narave ... Sova uharica, varno skrita med gostimi vejami visoke lipe, je pridno sledila, kaj se dogaja v dvorani ...

8. MAREC 2013

Začetek 180-urnega tečaja slamokrovstva

Kratkemu pouku in predstavitvi je takoj sledilo konkretno delo pod vodstvom mojstra Antona Golnarja iz Sovjaka. Ducat udeležencev iz vse Slovenije je prvi dan postavilo lično ostrežje in ga olatalo, šele naslednji dan se je začelo pokrivanje s slamo.

15. MAREC 2013

Kovačičev večer v znamenju knjižne kulture

Vsakoletni spomin na dr. Franca Kovačiča, ki ga v obliki Kovačičevega večera pripravlja Marijanišče, je bil tudi letos nekaj posebnega. Veržejci, z g. županom na čelu, so lahko prisluhnili pesmim skupine Cantamus in zanimivi strnitvi knjižnične dejavnosti višje knjižničarke Splošne knjižnice Ljutomer, Aleksandri Šömen. Ob zaključku so si ogledali preurejeno knjižnico v Marijanišču.

22. MAREC 2013

Odprtje strokovne knjižnice za rokodelstvo in turizem

Z izgradnjo strokovne knjižnice za rokodelstvo in turizem je Center DUO pridobili bogato infrastrukturo skupnega družbenega pomena. Knjižnica je namenjena za strokovno izpopolnjevanje lokalnega prebivalstva, rokodelcev in izobraževanju turistov in raziskovalcev.

22. MAREC 2013

Podelitev priznanj udeležencem lončarskega tečaja

Sedem udeležencev se je tri mesece urilo na lončarskem vretenu. Pod budnim očesom lončarke Urške Ambrož so spoznavali zakonitosti, znanja in spretnosti, ki so potrebne za uspešno delo lončarja. Ko so glino na vretenu že uspešno krotili in zadovoljili z izdelki tako mentorico kot sami sebe, se je v proces izobraževanja vključil tudi lončarski mojster Sašo Žuman, ki je nadobudneže poučil predvsem lončarstva z vidika tradicije.

22. MAREC 2013

Razstava pirhov in cvetnonedeljskih butar

Že peto leto zapored Zavod Marianum pripravlja razstavo pirhov, ki so se jim letos pridružile cvetnonedeljske butare. S pirhi se je predstavilo 20 posameznikov, iz Pomurja in drugih delov Slovenije, eden s Hrvaške ter 25 skupin iz šol, vrtcev in društev s področja SV Slovenije.

Evropa potrebuje salezijansko

Ste član vrhovnega sveta salezijanske družbe in pokrajinski svetovalec za Severno Evropo, ki pomaga vrhovnemu predstojniku Pascualu Chávezu, don Boskovemu nasledniku. Nam lahko razložite pomen vseh teh »uradnih« nazivov?

Sem član vrhovnega vodstva salezijanske družbe, ki trenutno šteje 15.500 članov v 123 državah sveta. Vrhovni predstojnik je don Boskov naslednik, ki želi s svojim vodstvom doseči vse dele salezijanskega sveta. Sestavlja ga 90 inšpektorij, ki so razdeljene v osem pokrajin. Ena izmed teh je tudi pokrajina Severna Evropa (Češka, Hrvaška, Slovaška, Slovenija, Madžarska, Avstrija, severna Belgija, Velika Britanija, Nemčija, Irska, Poljska z Rusijo in Ukrajina). Lahko bi rekli, da sem delegat vrhovnega predstojnika, ki nosim njegovo odgovornost za 15 provinc te pokrajine.

Prihajate s Poljske. Kakšno je bilo vaše poslanstvo, preden ste prevzeli pomembno in odgovorno mesto v vodstvu salezijanske družbe?

Ob nekem srečanju s kandidati za salezijanski poklic me je nekdo vprašal, kako je možna tako hitra »kariera«. Ob tem sem se zamislil. V mislih nisem imel nikakršne »kariere«, ampak mi je to pot pripravil Gospod. K salezijancem sem prišel z željo, da bom delal z mladimi. Leta 1985 sem izpovedal prve zaobljube v salezijanski družbi. V študijskem obdobju so me predstojniki poslali na vzgojno prakso v Italijo, kjer sem tudi dokončal teološke študije in specializacijo v dogmatični teologiji. Leta 1993 sem bil posvečen v duhovnika. Nato sem opravljal preproste naloge v mladinski pastoralni in poučeval mlade sobrate na teološki fakulteti v Krakovu. Verjetno je ta naloga in vloga tolmača (ob obiskih predstojnikov iz Italije) botrovala temu, da so me sobratje v provinci prepoznali in izvolili za člana inšpektorialnega sveta, nato za inšpektorjevega vikarja in za inšpektorija krakovske salezijan-

ske inšpektorije. To nalogo sem opravljal štiri leta.

V tem času sem tudi sodeloval na 26. vrhovnem zboru salezijancev. Kasneje me je vrhovni predstojnik po posvetovanju v naši pokrajini prosil, da nasledim pokrajinskega svetovaleca, ki zaradi bolezni ni več mogel opravljati te službe.

Seveda »te kariere«, kot me je zbudel tisti kandidat, nisem nikoli načrtoval. Kakor sem odgovoril njemu, ponavljam tudi danes: pomembno je prisluhniti Božji volji po volji predstojnikov. Te poti si nisem želel, a predlagane službe sem vedno sprejel v zavesti Njega, ki me bolje pozna in želi, da se razdam v tem poslanstvu.

Kot pokrajinski svetovalec imate širši pogled na salezijansko poslanstvo v tem delu Evrope. Kako tu živita salezijanska karizma in don Boskov duh?

Evropa ima svoje probleme. Zelo močan je laicizem, tudi v tem delu Evrope. Salezijanci imamo problem staranja sobratov in pomanjkanje poklicev. A kljub tem problemom ugotavljam in sem

imenovana tretja veja salezijanske družine, salezijanci sodelujejo. Veselimo se tudi drugih laikov, ki želijo kot don Boskovi prijatelji sodelovati z nami.

Vrhovni predstojnik je glede Evrope optimist. Seveda nas bo manj, a zato moramo biti boljši. To je gotovo pot v prihodnost. Temeljiti moramo na kvaliteti naše prisotnosti in predlogov. V Evropi je veliko mladih, ki potrebujejo podporo in naša salezijanska naloga je, da jim pomagamo.

Salezijanci v Evropi z velikimi napori vzgajajo mlade. A zdi se, da se družba z novimi generacijami ne spreminja na boljše. Ali je to le slika, ki nam jo ponujajo centri moči, politika in mediji, ko govorijo o stari in razkristjanjeni Evropi?

Slika je že taka. A iz svojih kratkih izkušenj – tri leta že obiskujem različne države, predvsem salezijanske ustanove, a srečujem se tudi s številnimi skupinami – ugotavljam, da Evropa ne živi brez duhovne dimenzije. V državah, kot so Velika Britanija, Irska in Belgija, opažamo majhna znamenja vrnitve k duhovnosti. Seveda ne naravnost h krščanski

Salezijancev v Evropi bo manj, a zato moramo biti boljši.

prepričan, da je salezijanska karizma v Evropi potrebna. Že številne prošnje papeža in škofov za salezijansko navzočnost nam to potrjujejo, kar pomeni, da je naša karizma aktualna.

Kot redovna družba živimo v težkem času izzivov, saj s pojemajočimi močmi težko odgovorimo na vse zahteve vzgoje mladih. Zato smo začeli s Projektom Evropa, kar pomeni, da si celotna salezijanska družba prizadeva za ponovno prebuditev salezijanske karizme v Evropi. Verjamemo, da nas Evropa potrebuje. Iščemo nove poti. Ena izmed teh je sodelovanje z laiki, ki živijo salezijansko karizmo. To so tako

duhovnosti, saj družba danes živi daleč stran od krščanskih korenin oz. z njimi ni več povezana. A mladi iščejo smisel, nekaj več od tega, kar jim ponuja materialni svet. Obračajo se na duhovnike in salezijance s prošnjo za spremstvo na svoji poti. Seveda je to izziv za mnoge salezijance, ker na kaj takega niso pripravljene. Do sedaj so opravljali drugačen »poklic«. Učili so v šolah ali pa so bili preprosti župniki. Danes se od nas zahteva duhovno vodstvo.

Današnja družba, kot jo predstavljajo mediji, je družba brez Boga, brez vere, kot da človek te dimenzije življenja ne potre-

karizmo

Pogovor s salezijancem Marekom Chrzanom, članom vrhovnega sveta salezijanske družbe in pokrajinskim svetovalcem za Severno Evropo.

Salezijanci skupnosti Verzej Jože Brečko, Mirko Rakovnik, Anton Hribernik (Kapela), Janko Ivančič (Radenci), Marko Suhoveršnik in Janez Krnc z vizitatorjem, pokrajinskim svetovalcem Marekom Chrzanom in inšpektorjem Janezom Potočnikom.

buje. A vemo, da to ni res. Mladi, četudi živijo v tej »antiklerikalni« družbi, se vedno znova sprašujejo o temeljih življenja in iščejo nekoga, ki bi jih spremljal v tem iskanju. To je za salezijance pomembna in izzivajoča naloga, da smo mladim blizu in jim znamo prislunhiti ter odgovoriti na njihova vprašanja v danem trenutku.

Jeseni ste obiskali salezijance in njihove ustanove v Sloveniji. Kako vidite njihovo prisotnost v teh deželi in kaj menite o našem Zavodu v Veržeju?

Slovenska salezijanska inšpektorija, kot tudi dežela sama, je majhna. Prvi vtis, ki sem ga dobil ob obisku, je ta, da se je inšpektorija ustavila le pri služenju Cerкви. To ne pomeni, da je zastarela kot taka, le zastala je v pričakovanju ljudi sedanjega časa. Polpretekla zgodovina je zahtevala, da se večina salezijancev posveča župnijskemu pastoralnemu delu, ki je vsakodnevno opravilo Cerкve. Tu mislim na podeljevanje zakramentov, obhajanje svete maše, pridiganje. To pa ne odgovarja popolnoma novim izzivom.

Po drugi stani pa opažam tudi, da salezijanci bogatijo Cerkev v Sloveniji, na primer z mladinskimi dejavnostmi, kot je oratorij, ki poteka v župnijah vseh sloven-

skih škofij. Kaj takega ni v nobeni drugi evropski državi. S tem se prenaša in razširja tudi salezijanska karizma.

Inšpektorija kot taka živi v prehodnem obdobju; iz starega v pričakovanje novega. Večina sobratov se tega zaveda in tudi nekateri projekti vodijo v pravo smer. Izzivi današnjega sveta in mladi, h katerim smo najprej poklicani, kličejo k novim pristopom. To od nas zahteva kvalitetno spremembo, prilagoditev in obogatitev poslanstva v tej deželi.

Ustanova v Veržeju se ponaša z dolgo zgodovino, ki je s salezijansko navzočnostjo zaznamovala širšo okolico, zaradi česar so tudi danes salezijanci tu poznani in priznani. Dolgo komunistično obdobje tej hiši ni bilo naklonjeno v njenem tipičnem salezijanskem delu. Ponoven razvoj poslanstva v zadnjih desetih letih z duhovno in vzgojno-kulturno ponudbo je za to področje kot tudi za celotno inšpektorijo in deželo zelo pomenljiv. V tem delu Slovenije ustanova kvalitetno predlaga drugačno delovanje Cerкve, ne le v zakramentalni, temveč v družbeno-kulturni razsežnosti. Nadaljevati je potrebno s ponudbo na področju domačih obrti in duhovno ponudbo za skupine družin, mladih in animatorjev.

V tem vidim poslanstvo te ustanove. Enako velja za prihodnost: usposobiti strokovne sodelavce, ki bodo prevzeli nekatere naloge, ki so se začele pred desetimi leti. Izzivi sami bodo narekovali, na kakšen način razvijati začrtano delo. Imate dobre materialne pogoje, tudi idejno ste bogati. To je potrebno širiti, razvijati in urediti.

Bližamo se dvestoletnici don Boskovega rojstva, ki ga bomo praznovali leta 2015. Kaj nam polagate na srce v pripravi na ta dogodek, ki ga je začrtal vrhovni predstojnik salezijancev?

Praznovanje dvestoletnice don Boskovega rojstva, kakor si ga želi vrhovni predstojnik Pascual Chávez, je namenjeno predvsem požitvi don Boskove karizme. V teh letih priprave nas vabi, da ponovno spoznamo don Boska samega, zaživimo njegovo svetost in vzgojno sposobnost za naš čas. Don Boska na novo odkrivamo kot zgodovinsko osebnost, kot genialnega vzgojitelja in kot duhovnega očeta. To vabilo velja za vse člane salezijanske družine, pa ne le zanje, velja za vse don Boskove prijatelje, da zaživijo njegovo sicer poznano karizmo, a premalo zajeto v globino.

Namen priprave in praznovanja bo dosežen, če bomo postali bolj don Bosko, če ga bomo po dvesto letih ponovno oživili. Verjamemo, da sta njegova vzgojna in duhovna ponudba še vedno aktualni za naš čas.

Izzivi današnjega sveta in mladi, h katerim smo najprej poklicani, kličejo k novim pristopom.

31. MAREC 2013

Zobne ščetke za misijone

Sestra Ana Slivka (FMM), misijonarka v Braziliji, se preko spleta večkrat oglasi iz te velike dežele. Nazadnje se je oglasila pred kakšnim mesecem, a tokratna elektronska pošta je vsebovala žalostno realnost revnih otrok. Animatorji SMC Verzej, ki so jim na pomoč priskočili člani Društva prijateljev mladine (DPM) Beltinci, so v marcu organizirali prav posebno misijonsko akcijo. Na raznih mestih predstavljali, spodbujali in zbirali pripomočke za ustno higieno, saj je pošiljanje le tega cenejše kot pa nakup v sami Braziliji.

27. – 29. MAJ 2013

Popotovanje veržejske župnije

Glavni cilj potovanja je bilo Medugorje. Da smo uskladili turistični in romarski del, smo se ustavili še v Šibeniku, Splitu in v »hrvaškem Lurdu« Vepric blizu Makarske. Po molitvi Marijinih litanij in zapeti pesmi smo se preko prepadnih planin obrnili v notranjost in pod večer prispeli v Medugorje. Naslednji dan smo začeli s sveto mašo, nato pa se podali po skalnem pobočju na Križevac. Popoldne smo obiskali še Cenacolo in se podali na Crnico.

4. MAJ 2013

Srečanje družin prvoobhajancev

Že dolgo ni bilo Marijanišče tako »nabito« ne le množice gostov, otrok in staršev ter animatorjev, temveč pozitivne energije, veselja in krščanske radosti. Animatorji SMC Verzej z župnikom Jožetom na eni strani ter sodelavci Penziona Mavrica na drugi strani so krepko zavihali rokave, da so pripravili vse potrebno za množico več kot 100 otrok prvoobhajancev ter prav tako številno množico njihovih staršev iz župnij murskosoboške škofije.

5. MAJ 2013

Kulinarična razstava župnijske Karitas

Izkupiček je župnijska Karitas namenila za nakup ortopedskih pripomočkov za starejše in bolne ter tako mnogim skušala vsaj malo olajšati lastne težave pri zdravljenju kot jih tudi razveseliti, saj si sami ne bi mogli privoščiti vseh pripomočkov.

12. MAJ 2013

»Stare slovenske molitve« in »Moja molitev«

Zavod Marianum Verzej je v sodelovanju z Založbo Družina ob obisku relikvij sv. Janeza Boska pripravil natečaj »Moja molitev«, ob predstavitvi knjige Stare slovenske molitve pa predstavil najboljše tri, ki so prejeli knjižno darilo Založbe Družina in izdelek lončarske delavnice Centra DUO.

Zgodilo se je ...

16. – 17. MAJ 2013

Med nami že 100 let, pa vendar dobrodošel!

Na don Boskove relikvije so se otroci pripravili z oratorijskim popoldnevom, ob prihodu don Boska pa ga slovesno pospremili v cerkev, kjer je inšpektor Janez Potočnik s somaševalci daroval sveto mašo. V veličastni procesiji se je množica zgrnila v Marijanišče, kjer je potekal kulturni in molitveni program. Naslednje jutro smo se poslovili in relikvije predali mladim in salezijancem iz Madžarske.

18. MAJ 2013

Predvečer praznovanja Marije Pomočnice

Meseca maja si ne moremo zamišljati brez povezave z Marijo. Tu so šmarnice in tu je praznik Marije Pomočnice, ki jo v Veržeju neuradno ali uradno častijo že od leta 1760. G. Mirko Rakovnik, ki je vodil slovesnost, se je v pridigi sprehodil skozi zgodovino imena in praznovanja Marije Pomočnice ter gole letnice in številke odel v pomenljivo Božje »vmešavanje« v človeško zgodovino. Veržejecem je položil na srce zapisane besede g. Maroš, naj ohranjajo staro tradicijo in pristno priprošnjo k Mariji Pomočnici, ki so jo po Božji previdnosti pred vsemi uradnimi dejanji velikih papežev že leta 1760 postavili na kamniti steber na trgu. Vsem pa zaželel, da bi v svoja srca ne postavljali stebra iz kamna, temveč steber zaupanja in vere.

19. MAJ 2013

Praznik, kot se za Veržej spodobi

Na lep nedeljski popoldne, ko smo v Veržeju obhajali zunanji praznik Marije Pomočnice, se je cerkev napolnila že za molitveno uro, ki so jo pred milostnim kipom Marije Pomočnice pripravile sestre salezijanke in Združenje Marije Pomočnice iz Murske Sobote. Zbrali so se tudi voditelj bogoslužja, ljutomerski dekan g. Andrej Zrim, salezijanski predstojnik Janez Potočnik in ostali somaševalci ter ministranti, ki so počastili Marijo, nato pa so gasilci kip v procesiji odnesli na dvorišče Marijanišča, kjer je potekalo mašno slavlje in veselo druženje.

24. MAJ 2013

Srečanje letnika ravnatelja Turka

Ravnatelj salezijanske skupnosti v Veržeju, g. Ivan Turk, pripada močni in ugledni skupini duhovnikov, posvečenih v letu 1968, ki so se ob 45-letnici duhovništva srečali prav v Veržeju. Poleg ogleda ustanove in prijateljskega druženja so si izmenjali spomine na do sedaj prehojeno pot v Gospodovem vinogradu.

27. – 31. MAJ 2013

Pisana družina učene Evrope

Penzion Mavrica je te dni gostil prav posebne goste iz Italije, Poljske, Romunije, Bolgarije in Turčije. Evropski projekt Comenius, v katerega je vključena tudi OŠ Veržej, je namenjen dvigu kakovosti šolskega izobraževanja v Evropi, omogoča spoznavanje in razumevanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti ter mladim pridobivanje osnovnih spretnosti in kompetenc, potrebnih za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo.

Vi o nas in mi za vas

Veseli in hvaležni smo za odzive gostov in obiskovalcev. Gotovo je najpristnejši osebni stik, ki ostane zapisan v srcu, za kar se trudimo po svojih močeh. Kakšen stavek pa ste zapisali tudi v knjig vtisov ali na e-naslov ... Hvala!

Z leve proti desni in od spodaj navzgor: **Janez Krnc** SDB, direktor Zavoda Marianum Veržej, **Andrej Kotorščak**, hišnik, **Bernarda Žarkovič** in **Angelca Fekonja**, kuharici; **Ksenja Slavič**, sodelavka TIC-a, **Mateja Rus**, vodja projekta Rokodelska akademija 2, **Ivan Kuhar**, vodja Centra DUO, **Klaudija Štajner**, računovodkinja, **Silva Žalik**, sobarica, **Nada Šadl**, sodelavka rokodelske knjižnice; **Jože Brečko** SDB, vodja Marijanišča, **Marko Suhoveršnik** SDB, namestnik direktorja, **Urška Ambrož**, lončarka in **Marko Štajner**, vodja Penziona Mavrica.

Na hitro sem preštela vse naše obiske tu v Marijanišču. Prišla sem do številke osem. Bližamo se torej okrogli številki deset, ki se bo zagotovo zgodila.

Tudi v naš družinski proračun je globoko posegla gospodarska kriza, tako da se mnogim stvarjem odrekamo. Nam pa Veržej, Penzion Mavrica, daje neko domačnost; kraj, kjer se vsa družina sprosti, nabere moči, krepi prijateljstva. Tako da skušamo, kjub težavam, vsaj nekaj dni v letu preživeti tukaj v Veržeju.

Domačini nas sprašujejo, kako se počutimo tukaj. Vedno jim odgovorimo: »Kot doma!«

Družina Keršmanc

Samo dva dneva počitnic smo pri vas. A dovolj, da smo okusili vaše gostoljubje, okusno hrano, aromatične žgane pijače, stik z glino v lončarski delavnici, toplo sonce Vseh svetih in hladen tuš rajnih duš v vicah, energijo gozdov v okolici Bukovniškega jezera in moč reke Mure, ki žene Babičev mlin.

Po pici, ki jo pečete zunaj v krušni

peči, nas čaka še obisk novoodprte Vulkanije in pot domov. Hvala za vse dobro, obilo blagoslova tudi v prihodnje.

Družina Bitenc

Deležen sem bil bratskega druženja, ki je značilno za našo salezijansko družino. Želim vam, da bi mnogi mladi pri vas našli trenutek za razmislek in pot za svoje nadaljnje življenje v radosti. Hvala za vse opravljeno delo in pogumno v prihodnost.

Jean Paul Muller SDB, vrhovni ekonom salezijanske družbe

Ste eden najboljših 'domov' oz. 'samostanov'. Imate dobesedno vse: dobrega vodjo, lepe in urejene sobe, ki imajo televizijo, ogrevanje, možnost odprtega okna, zakonske postelje ... še bi lahko naštevali. Lepo imate urejeno okolico in seveda najboljšo hrano. Upam, da se še kdaj vidimo! Lep pozdrav, 1. b in 1. a frizerske šole Ljubljana. ☺

Literarni kot(l)iček

V življenju in delu tako salezijancev kot zaposlenih v Zavodu Marianum se najde čas za odkrivanje talentov in navdihov. Seveda so ti zelo različni, z različnimi učinki ...

SPREMENI SVET

*Bližnjega poglej,
pomagaj mu,
podari mu nasmeh,
roko mu podaj,
toplina človeška
lahko svet spremeni,
v lepši jutri nas zbudi.*

KRIZA

*Kriza človeka,
človeštva, celega
sveta, če bi vrednote
prevladale v svetu,
bi kriza izginila
z našega planeta.*

ŽIVLJENJE

*V življenju se vse spremeni,
enkrat je težje, drugič je
lepše obdobje, v tem
našem življenju.*

*V življenju smo
enkrat srečni,
drugič spet nesrečni,
vse to je naše življenje.*

*V življenju moramo
srca odpreti, v Božje
roke se prepustiti
in življenje bo lepše.*

Bernarda Žarković

SAMOSTANSKI PRALNI STROJ

Nisem še našel zapisa o kakšnem samostanskem pralnem stroju. Ker se za menihe sodobnega časa več ne spodobi, da bi živeli malomarno in z zmanjšanim zunanjim izgledom (čeprav se takih najde še preveč!), se je potrebno vsake toliko poglobiti tudi v tuzemske zadeve ...

Eden takih pripomočkov sodobnega katoliškega samostana s klavzuro, kamor ženska roka in noga naj ne bi imeli vstopa, je pralni stroj.

Tudi pri nas ga imamo, nimamo pa samostanske gospodinje, perice in likarice, tako da se je treba znajti po svoje. Naš pralni stroj dela čudovito kljub rjastim potezam tam spodaj in okoli predalčka za doziranje praškov in podobnih tekočin, ki naredijo naša odela mehkejša in bolj dišeča ...

Ker vse odlašam na zadnji trenutek, sem pred božičem opravil veliko čistilno akcijo sobe in pisarne. Kaj hitro se je nabralo za poln pralni stroj takih in dru-

gačnih cunj, ki sem jih nabasal v njega ter ga zagnal. V nadaljevanju posprav se je nabral še dodaten kup večinoma volnenih puloverjev, jaken in še kaj se je znašlo vmes.

Pravi trenutek za ponovno pranje se je ponudil tik pred sveto mašo, ko sem vsebino prvega pranja preložil v sušilni stroj in na obešalnik za naravno sušenje ter ponovno napolnil pralni stroj, dodal vse potrebno v dozirne

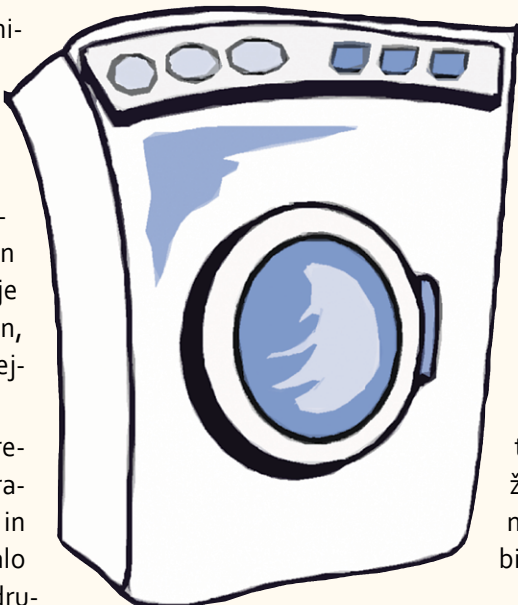
odprtine ter odhitel k sveti maši. Preden smo se na povabilo neke družine odpravili še na prleško popeko, sem pohitel v pralnico ter začel pridno prazniti mirujoči pralni stroj.

Začuda je bil volneni pulover zelo dobro ožet, saj je mejil že na suho. Prav tako jakna. Kljub temu sem ju obesil na obešalnik k dodatnemu sušenju. A ko sem izvlekel še brisačo, ki se je po pomoti znašla med tovrstnimi cunjami, sem posumil, da nekaj ni v redu. Bila je enostavno preveč suha ...

Za trenutek sem se vrnil k puloverju in končno se mi je posvetilo: pralni stroj sploh ni pral, ker sem ga v naglici pozabil vključiti ...

Nočem se hvaliti, a po navadi je tako, da v vseh materialnih raztresenostih pozabimo na molitev in pravo poslanstvo, tokrat pa sem zagret za božično devetdnevno pozabil na materialne zadeve. Ko bi le bilo vedno tako ...

M. S.

16. JUNIJ 2013

150 let vaške kapele v Banovcih

V Banovcih letos praznujejo 150. obletnico postavitve vaške kapele, ki je posvečena lurški Materi Božji. Značilna kapela, kakršnih je v teh krajih veliko, stoji sredi naselja ob gasilskem domu na glavnem križišču, da jo je moč obvoziti z vseh strani. Prizadevni vaščani so ob visokem jubileju uredili okolico kapele, obnovili njeno fasado in ji tako dali popolnoma novo podobo, kot se za tak objekt tudi spodobi.

23. JUNIJ 2013

Obhajanje zakonskih jubilejev

Veržejska župnija tradicionalno vsako leto pripravi srečanje zakonskih jubilarov, ki praznujejo okrogle obletnice svoje potrditve v zakonskem stanu. Tudi letos je nekaj več kot ducat parov odšlo v župnijsko cerkev in se pri sveti maši zahvalilo ter obnovilo svoje zakonske obljube, nato pa je sledila bogata pogostitev v župnijski dvorani. Veselo druženje se je zaključilo s pesmijo, jubilarji pa so praznovanja nadaljevali v domačih krogih.

24. – 30. JUNIJ

Tabor Frančiškoviških otrok

Novo sezono Trio kampa v Veržeju je odprla velika skupina Frančiškoviških otrok. Skoraj 70 udeležencev iz Veržeja in Slovenske Bistrice je pod vodstvom s. Zalike in s. Pavline v Frančiškovem duhu preživelo prve počitniške dneve v šotorih in novih zemljankah.

25. JUNIJ 2013

Cerkvene čistilke in krasilke na Madžarskem

Poln avtobus veržejskih farank se je na svoj vsakoletni izlet odpravil raziskovat lepote ob Blatnem jezeru na Madžarskem: Velika Kaniža, Szántódo, polotok Tihany, Balatonfüred. Na prijetni poti nam je streglo tako vreme kot domače dobrote iz popotne torbe, vodič g. Vrisk pa nas je navduševal s poznavanjem madžarske zgodovine in kulture ter mini tečajem tega čudnega jezika, da smo se ob množici stojnic in čard vsaj malo znašli ...

Zemljanke, nova vas v Veržēju

Zemljanka je preprosto slovansko bivališče oz. stanovanjska jama, za katero je značilno, da je bila vkopana v zemljo, zgornji, nadzemni del pa je bil pokrit z dvokapno strešno konstrukcijo, ki je segala do tal. Narejena je bila iz drobnih lesenih kolov, prepleta vejevja, slame ali trstike. Uporabljala se je za bivališče, shrambne in delovne prostore. Najdišče zemljanke je znano tudi v Veržēju.

Pobud za projekt Zemljanka je bilo veliko. Ena od teh je bila razstava z naslovom *Tü mo – slovanska poselitev Prekmurja* v Pomurskem muzeju v Murški Soboti. Slovanski priseljenci so med polji in potoki južno od Murške Sobotice postavili preprosta bivališča v drugi polovici 6. stoletja. Skromni ostanki odkopanih grobišč, vodnjakov, peči, gospodarskih objektov in odkopanih zemljanek ter lončenine so razširili obzorja o slovanski naselitvi v našem prostoru. To videnje in vedenje smo želeli v Veržēju na nek način obeležiti in arheološka odkritja na tem delu naše dežele predstaviti mlademu rodu in vsem obiskovalcem. Misel o aktivnem bivanju v Trio kampu za otroke, mladostnike in starejše je izzvala k razmišljanju o novih načinih bivanja, druženja in komuniciranja.

Verjamemo, da Veržej s tem pridobiva lepšo celostno podobo, hkrati pa pomembno vpliva na ohranjanje kulturne dediščine in jo tako uspešno prenaša na različne ciljne skupine, predvsem za šolske in druge skupine, tudi v obliki socialnega turizma. Besedila o zemljankah so vzeta iz kataloga razstave *Tü mo: slovanska poselitev Prekmurja*. Avtor kataloga je *Branko Kerman*, izdal pa ga je *Pokrajinski muzej Murška Sobota 2011*. Načrt zemljanek in zunanje ureditve je izdelala *arhitektka Mima Suhadolc* s sodelovanjem *oblikovalke Evite Lukež*. Slamnata kritina je rezultat *usposabljanja za nacionalno poklicno kvalifikacijo slamokrovec*, ki je potekalo pod mentorstvom *slamokrovca Antona Golnarja*.

Zavod Marianum Veržej je projekt »Doživljajski turizem v zemljanki« pridobil iz razpisa LEADER (LAS Prlekija), ki ga razpisuje Ministrstvo za kmetijstvo in okolje RS in je v višini 85 % financiran s strani Evropske unije. V Trio kampu smo tako izdelali repliko zemljanke, ki je namenjena spoznavanju slovanske kulture za različne šolske skupine ter posameznike. Veržej in Prlekija s petimi »sodobnimi« naseljitvenimi slovanskimi zemljankami pridobivata bogato infrastrukturo skupnega družbenega pomena, hkrati pa se z izvedbo projekta spodbuja mehki turizem na podeželju. V Veržēju je evidentirano eno najstarejših arheoloških najdišč slovanske kulture pri nas in s projektom želimo to dejstvo približati obiskovalcem Prlekije.

Med prijatelji

Zavod Marianum Veržej – Center DUO, ki je partner v projektu Rokodelska akademija 2 (2. JR OP SI-HU), je tudi letošnje poletje, bolje rečeno julija, poskrbel, da so počitnikarji, ki so v tem času obiskali našo lepo ravnico, doživeli veliko lepega in zanimivega.

V Kampu TRIO, ki je zrastel v lanskem letu, je bilo letos spet živahno, saj so se udeleženci programov podili za žogo, ustvarjali v rokodelskih delavnicah, ob visokih temperaturah preizkušal svežino banovskih termalnih vrelov ter obiskovali druge kulturne in naravne znamenitosti Pomurja. Pogledali pa so tudi na Madžarsko.

Da je vse potekalo po planu, so poskrbeli animatorji, ki so poletne programe pripravljali v času od 30. junija do 4. julija. Letos je bilo to načrtovanje vsekakor lažje, saj so nekaj izkušenj prenesli že iz prejšnjega poletja. Pozitivno ozračje, pripravljenost, predvsem pa vnema so bile vsekakor odlike vseh udeležencev.

Tako je Kamp za družine v času od 5. do 12. julija kar prehitro minil. Sledil mu je Kamp za otroke od 14. do 18. julija, ki je bil nekaj posebnega z vsemi nadobudneži, ki so animatorjem krajšali počitniški čas. Živeti v naravi, le s šotorom nad glavo in tisočeri zvezdami, ki v poletnih mesecih zasvetijo na veržejsko poljano; spoznavati in se uriti v rokodelskih spretnostih s spretnimi mojstri, ki tako potrpežljivo prenašajo svoja znanja na mlade; in nenazadnje preživeti čas drug z drugim, ob igri, v bazenu ... s prijatelji. Kaj je lahko lepšega? In vse to doživiš v Kampu TRIO.

IVAN KUHAJ
vodja Centra DUO

Zgodilo se je ...

27. JUNIJ 2013

Razstava orhidej

Na pobudo ljubiteljske slikarke Sonje Francelj, ki sicer sodeluje s svojimi izdelki tudi v prodajno-razstavni galeriji Centra DUO Veržej, smo skupaj s podjetjem Ocean Orchids d.o.o. iz Dobrovnika in lončarji ter keramiki Slovenije pripravili zanimivo razstavo: Orhideje – na platnu in v cvetličnih lončkih.

5. – 12. JULIJ 2013

Oratorij za družine

Pisana družina otrok, staršev in tudi starih staršev iz cele Slovenije je preživela nepozaben teden ob raznih prostočasnih, duhovnih in izobraževalnih dejavnostih. Kekčeva zgodba nas je kot rdeča nit spremljala skozi cel teden, saj smo preko nje z otroki razmišljali v katezezi. Za starše je predavanja vodil g. Peter Pučnik. Skupaj so razmišljali o vzgojni vlogi in pomenu staršev v družini.

22. – 27. JULIJ 2013

Narnija v Veržeju

Letošnji oratorij je imel prav posebno temo, ki je bila otrokom še posebej všeč. Temeljal je na zgodbah iz Narnije, kjer živijo govoreče miši in vsemogočni lev Aslan. Vsako dopoldne so nas pričakale različne dejavnosti, kot so katezeze, organiziran odmor, delavnice, kjer smo izdelovali obeske, sončnice, copatke in še kaj. Popoldne pa smo animatorji pripravili različne velike igre, tudi vodne, ki so še posebej zanimive. Otroci pa so bili poleg pestrega programa še posebej navdušeni nad vsakoletnim kopanjem v Banovcih in celodnevni izletom, ki smo ga letos organizirali v Celje.

28. JULIJ 2013

Slovo od župnika Jožefa

Ob zaključku oratorija so se od župnika Jožefa Krnca poslovile vse skupine v župniji, od skupine Karitas, ministrantov, Frančiškovihi otrok do pevskih zborov in ostalih sodelavcev, ki se jih je v teh plodnih letih nabralo res veliko.

Zgodilo se je ...

29. – 31. JULIJ 2013

Animatorji v Lukoranu

Veržejski animatorji so se že tradicionalno odpravili na zaslužen dopust, saj so izpeljali že večina poletnih programov. Vseeno pa niso mogli mimo tega, da se jim je korak vsaj za nekaj trenutkov ustavil ob njihovem poslanstvu, zato so v nekaj urah tudi ovrednotili in naredili načrte za prihodnje leto.

31. JULIJ 2013

Prihod novega župnika

Med mašo v župnijski cerkvi se je predstavil novi dušni pastir, g. Jože Brečko, rojen v Šentrupertu nad Laškim, k nam pa je prišel iz Šentruperta na Dolenjskem. Člani župnijskih skupin so mu v kratkih govorih zaželeli dobrodošlico.

10. – 14. AVGUST 2013

Nogometni kamp

Šestnajst udeležencev letošnjega nogometnega kampa se je pod vodstvom šestih mladih animatorjev in trenerja dodobra nabrcalo, razgibalo, naplavalo in še kaj ... V prijateljski tekmi so se pomerili z domačimi Veržejci, dodobra spoznali Terme Banovci in utrdili športnega in prijateljskega duha med seboj, ki bo držalo vse do prihodnjega leta.

19. – 24. AVGUST 2013

Animatorji SMC-jev v Parizu

Animatorji iz salezijanskih mladinskih centrov in župnij smo se za pet dni odpravili v Pariz. Na poti smo se ustavili v Strasbourgu, kjer smo si ogledali gotško stolnico (ena od petih najlepših v Franciji), stari del mesta in evropski parlament. Pred Parizom pa smo se ustavili še v Reimsu, kjer je znamenita stolnica, v kateri so ustoličevali francoske kralje. Naslednje tri dni smo si ogledovali največje znamenitosti Pariza, ogled pa zaključili z nočno vožnjo z ladjico po reki Seni.

Center DUO Veržej spreminja

Pogovor z Jelko Pšajd, etnologinjo in višjo kustosinjo v Pomurskem muzeju Murska Sobota.

Zbirate, ohranjate in bogatite materialno in duhovno izročilo našega naroda. Na kakšen način se srečujete z rokodelstvom in domačimi obrtni? So le za v muzej ali imajo prihodnost?

Z rokodelstvom se pri svojem delu v muzeju srečujem na različne načine: preko predmetov (izdelkov, orodij, zapiskov), fotografiranjem delavnic in rokodel-

naše pozornosti (keramičarke/keramičarji, vezilje, izdelovalke in izdelovalci remenk/remenic, pletarji iz slame – slamnati okrasni izdelki, pletarke iz ličja, izdelovalec ptičjih hišic) in rokodelce s sodobno vsebino (izdelovalke nakita, izdelovalci usnjenih izdelkov).

Tu sta poleg Pomurskega muzeja še dve »dediščinski« ustanovi, ki veliko moči, znanja in napora za rokodelstvo izkazujeta na terenu: Krajinski park Goričko in Center DUO. Rokodelstvo mora imeti prihodnost! Seveda so težave v nacionalnem izobraževalnem sistemu, kjer tega znanja v šolskih klopih ni več. Če zaobidemo ta sistem, pa so tu vendar-

paj poslušala predavanja profesorja Bogataja. Spomnim se celo, ko smo se z njegovim avtom (ki je imel »ogrevanje« zadnjih sedežev in me je celo pot vožnje peklo v zadnjico) peljali na teren, mislim da v Škofjeloško hribovje, s profesorjem Hazlerjem. Janez se tega dogodka ne spominja, jaz pa zelo dobro. Skratka, najina zgodovina sodelovanja se je začela že v študentskih letih.

Sicer pa se mi zdi pomembno, da smo tu v Pomurju zato, da pomagamo drug drugemu, da sodelujemo in delamo za isto stvar. In zagotovo ustanove, kot smo Muzej, Park in Center DUO, to počnemo. Konec koncev smo partnerji v projektih in pri njih sodelujemo. Vsi poznamo iste rokodelce, oni poznajo naše delo in nas in vsi se srečujemo na istih dogodkih. In vsi se trudimo na različne načine (vlagamo v infrastrukturo, v izobraževanje rokodelcev, jih promoviramo, kupujemo rokodelske izdelke ...) in verjamemo, da bodo rokodelci obstali v prihodnosti.

Posamezni rokodelci (starejši z znanjem in izkušnjami in mlajši, ki stopajo na to pot) vztrajajo in ostajajo v tem poslu.

cev oziroma mojstrov, raziskovanjem (terenskim in kabinetnim v arhivu ali knjižnici). Zadnja leta pa pri terenskem delu veliko uporabljam kamero in video dokumentiram rokodelske postopke izdelovanja posameznih izdelkov. Kar nekaj gradiva imamo že zbranega v našem arhivu. Tu se mi zdi pomembno (zato to tudi počnem), da z živo sliko dokumentiramo postopek izdelovanja z namenom, da lahko v prihodnosti zainteresiran posameznik (ko rokodelca in njegovega znanja ne bo več) pogleda posnetek in se z njim uči ali nauči postopka izdelovanja. Bolje to kot nič, kajne? Po napisanem sodeč bi lahko sklepali, da je rokodelstvo res samo še v muzejih. Pa vendarle, še vedno na sejmi prodajajo rokodelci svoje izdelke (npr. čevljarji, lončarji, kovači, lektarji, pletarji iz šibja). Na »rokodelskih« sejmi in prireditvah z določeno vsebino, ki jih je vedno več, poleg naštetih najdemo še tiste rokodelce in izdelke, ki se včasih niso prodajali na sejmi, so pa ročno izdelani in vredni

le posamezni rokodelci (starejši z znanjem in izkušnjami in mlajši, ki stopajo na pot rokodelstva), ki vztrajajo in ostajajo v tem poslu. Nekateri posamezniki so dokazali, da se da z rokodelstvom preživeti, vendar z vztrajnostjo, učenjem, znanjem in delovanjem na dolgi rok. Zagotovo pa mora rokodelca, tako tradicionalen kot novodoben, slediti potrebam trga in sodobnemu oblikovanju oziroma izdelovanju takšnih izdelkov, ki so uporabni v današnjem času.

Kdaj ste se prvič srečali s Centrom DUO v Veržeju?

Po mišljenju sedanjega časa bi ga bilo po njegovem delovanju mogoče uvrstiti med »konkurenco«, pa vendar se je spletlo sodelovanje.

S Centrom DUO sem se prvič srečala pred osmimi leti. Verjetno je bilo takratno prvo srečanje z Janezom Krncem, ker mlajših sodelavcev takrat še ni bilo zraven. Mimogrede, Janeza se spomnim še iz študentskih let, ko sva sku-

Bi lahko dejali, da je Center DUO Veržej, širše gledano, tudi posredovalec in prenašalec vašega bogatega raziskovanja mlajšim rodovom?

Center DUO je dejaven tudi z otroki in za mladino. O tem ni dvoma, saj o tem govorijo dejstva (rokodelske delavnice, kamp, projekti ...). Pomembno se mi zdi, da je Center DUO ustanova, ki deluje v lokalnem okolju in za lokalno okolje: sodeluje, izobražuje, povezuje, prenaša, širi, promovira, prijateljuje, navezuje, zabava ... in se trudi, da bi rokodelsko znanje ostalo in obstalo v tem okolju.

Center DUO Veržej je »mlad«, pa vendar ste ga predlagali za eno izmed najvišjih nagrad na področju etnologije, Murkovo listino. S kakšnim namenom?

Naj najprej razložim, kaj Murkova listina sploh je. Dr. Matija Murko (1861, Drstelja – 1952, Praga) je bil slovenski literarni zgodovinar, etnolog, slavist in urednik. Neprecenljiv je njegov prispevek

pomursko regijo

Jelka Pšajd, višja kustosinja v Pomurskem muzeju Murska Sobota, je Center DUO v Veržeju predlagala za Murkovo listino, ki jo podeljuje Slovensko etnološko društvo.

raziskav in spisov s področja literarne zgodovine, etnologije ter njegove jezikoslovne in književne razprave.

V počastitev 125-letnice rojstva Matije Murka je Slovensko etnološko društvo kot najvišji priznanji za vrhunske strokovne dosežke na področju etnologije na Slovenskem leta 1986 uvedlo podeljevanje Murkovega priznanja, leta 1994 pa še Murkove listine.

zasluži priznanje Murkove listine zaradi tega, ker se v tej ekonomsko osiromašeni pomurski regiji iskreno trudi in vztraja za razvoj in nadaljevanje regijskega roko-delstva in znanja z namenom, da bi le-to ostalo in imelo razvoj v prihodnosti. Želim si, da bi to spoznali ne le člani komisije, ki je odločala o nagradah (zahvala gre ne nazadnje tudi njim), ampak vsi tisti politični ustvarjalci, ki so

Tu smo zato, da pomagamo drug drugemu, da sodelujemo.

Od leta 1999 se za izjemne etnološke znanstvene in raziskovalne dosežke posameznikov, skupin ali ustanove ali za znanstvene in strokovne dosežke, zaokrožene v življenjskem delu posameznikov, podeljuje Murkova nagrada, za znanstvene in strokovne dosežke na področju etnološke vede na Slovenskem (ali o Sloveniji) v preteklem letu Murkovo priznanje, od leta 2003 pa za kontinuirane dejavnosti, večletna prizadevanja ali enkratne dosežke, ki bogatijo, ohranjajo in popularizirajo etnološko znanje, Slovensko etnološko društvo podeljuje Murkovo listino.

Pri prijavi nisem imela nikakršnih pomislekov in težav, res ne. Center DUO dobro poznam; njihove cilje, želje, delovanje in skrb za rokodelsko dediščino. V predlogu sem zapisala, da si Center DUO

polni lepih besed in projektov na papirju, manjkata pa jim videnje in širina delovanja, da v tej regiji nekaj spremenimo in jo spravimo ekonomsko na višjo raven.

Center DUO pomursko regijo spreminja; z ohranjanjem roko-delstva nas navdaja z upanjem, da bo prihodnost boljša. Zato sem jih tudi predlagala za Murkovo listino. Želim pa tudi, da širši (strokovni) slovenski prostor spozna pomursko regijo in njihove kakovostne dediščinske dejavnike in ustvarjalce.

Še enkrat čestitam vsem, ki delajo in oblikujejo podobo Centra in jim želim uspešno ekonomsko prihodnost.

Center DUO Veržej je prejel Murkovo listino za leto 2013

Komisija za podeljevanje Murkove nagrade, Murkovega priznanja in Murkovih listin pri Slovenskem etnološkem društvu v sestavi Janez Bogataj (predsednik), Bojana Rogelj Škafar, Mojca Ravnik in Tanja Hohnc (članice) je v določenem roku, tj. do vključno 5. septembra 2013, prejela predloge za prejemnike in prejemnice Murkove nagrade, Murkovega priznanja in Murkove listine. Vsi predlogi so bili pravilno posredovani. Po temeljiti analizi in diskusiji o predlaganih kandidatih in kandidatkah je Komisija soglasno sprejela odločitev, da predlaga podelitev ene Murkove nagrade, treh Murkovih priznanj in eno Murkovo listino.

Na Murkovanju v Slovenskem etnografskem muzeju, 11. novembra 2013, je prof. dr. Janez Bogataj prebral utemeljitev in podelil Murkovo listino, ki jo je prejel Center DUO Veržej za ohranjanje in promocijo rokodelske dediščine v severovzhodni Sloveniji.

»Center domače in umetnostne obrti kot enota Zavoda Marianum Veržej kontinuirano skrbi za rokodelsko dediščino v severovzhodnem delu Slovenije. Poleg izobraževanj, trženja in promocije rokodelskih poklicev, za obiskovalce in goste, zlasti Term Banovci, in najavljene skupine pripravljajo rokodelske delavnice, predvsem s področja pletarstva in lončarstva. Za potrebe izvajanja rokodelskih delavnic so uredili lončarsko in kovaško delavnico.

V urejenem Ekomuzeju z knjižnico in dokumentacijskim centrom zbirajo, evidentirajo in hranijo informacije, literaturo in predmete pretekle rokodelske dediščine in hišnih dejavnosti. Naključni obiskovalci in turisti dobijo v promocijsko-informacijskem centru podatke o delujočih rokodelcih severovzhodne Slovenije in v zamejstvu.

V razstavnih prostorih Ekomuzeja prirejajo različne vseslovenske razstave z rokodelsko vsebino, predvsem v smislu apliciranja starih rokodelskih tehnik v nove, sodobne in uporabne predmete. Za doživetejše srečanje z rokodelskimi dejavnostmi je v neposredni bližini Centra v Veržeju in ob delavnicah na voljo urejen kamp z vso potrebno infrastrukturo.

Kot projektni partner v projektu Rokodelska akademija 1 in 2 je odgovoren za sodelovanje v razvojnem programu nacionalne poklicne kvalifi-

kacije, izvajanj rokodelskih šol v naravi in izletov ter koordinacije rokodelskih kampov za različne ciljne skupine. Imajo tudi obsežno rokodelsko trgovino.

Zaradi velikega, skrbnega in načrtovanega vzdržnega ohranjanja rokodelske dediščine in njene promocije, še posebno v severovzhodnem delu Slovenije, kjer sta gospodarska in ekonomska moč na najnižji stopnji v državi, podeljujemo Centru domače in umetnostne obrti v Veržeju Murkovo listino.«

Murkovo nagrado 2013 je prejel upokojeni univerzitetni učitelj, zaslužni prof. dr. Zmago Šmitek za znanstvene in strokovne dosežke, zaokrožene v njegovem življenjskem delu.

Murkova priznanja so prejeli etnologinja in višja kustodinja v Dolenjskem muzeju Novo mesto Ivica Križ za stalno etnološko razstavo »Dolenjska in njeni ljudje«, Muzej Ribnica za razstavo in katalog »Križem svajt so se podla pa sujo ruobo ponujala« ter muzejska svetovalka in kustodinja v Slovenskem etnografskem muzeju dr. Daša Koprivec za znanstveno monografijo »Dediščina Aleksandrink in spomini njihovih potomcev«.

Ivan Kuhar, vodja Centra DUO in Janez Krnc, direktor Zavoda Marianum Veržej, s sprestitim priznanjem Slovenskega etnološkega društva

Zgodilo se je ...

25. AVGUST 2013

Župnijsko romanje na Ptujsko goro

Zadnjo nedeljo v avgustu je župnija Veržej tradicionalno poromala na Ptujsko goro. Cerkev je bila premajhna za vse romarje ljutomerske dekanije. Po sveti maši in petih litanijah smo se odpravili na zaslužen kosilo v Podlehnik, popoldne pa smo poromali še v hrvaško Marijino narodno svetišče Marijo Bistrico.

30. AVGUST 2013

Puščenjakov večer v znamenju trave

Kljub zvesti tradiciji smo uvedli dve novosti: že Anton Puščenjak je želel, da bi se v Marijanišču mladi vzgojili za praktične poklice, zato smo letos povabili Jožefa Lebarja, direktorja podjetja Cons 1 iz Lipovcev, da nam je v besedi in sliki predstavil nego vrtnih trav in vse, kar je s tem povezano. Srečanje pa je potekalo v Puščenjakovi dvorani Centra DUO.

27. - 31. AVGUST 2013

Mladi slovenski šahisti v Veržeju

Šahovska zveza Slovenije je letos Državno mladinsko ligo in Državno ligo mladink organizirala v tem koncu Slovenije. Skozi vse dneve so potekala tekmovanja, le ob večerih se je Kovačičeva dvorana, kraj partij, zaprla in udeleženci si ob sprehodu po Veržeju privoščili obilo svežega zraka. Sodnika Mitja Kovač in Vladimir Skuhala sta nadzorovala partije skozi vseh sedem kol, kolikor se jih je zvrstilo v teh dneh.

16. SEPTEMBER 2013

Trgatev

Čeprav se jesen še ni uradno začela, nam narava že nudi svoje sadove. Tako smo se v lepem dopoldnevu zbrali na trgatevi v naših gorica. Delo je potekalo v prijetnem klepetu. Letina je kljub muhasti pomladi in poletju kar obilna. Po končanem delu je gospod Janez poskrbel, da so se brači dobro okrepčali. Trgatev smo zaključili v lepem prepevanju naših ljudskih pesmi.

Razstave za oči in dušo

V letošnjem letu Puščenjakova dvorana Centra DUO ni samevala. Poleg raznih posvetov, pogovorov in predstavitev za različne ciljne skupine je gostila štiri tudi odmevne razstave, ki si jih je ogledalo nekaj tisoč ljudi.

RAZSTAVA SLOVENSkih JASLIC IN JASLIC KIPARKE ANE KORENČ

7. decembra 2012 se je odprla tradicionalna, že peta razstava jaslic, na kateri so poleg vrtcev, šol in društev Pomurja sodelovali slovenski jasličarji, rokodelci in drugi ustvarjalci.

Gostja letošnje razstave je bila s svojim bogatim ljubiteljskim jasličarskim opusom kiparka Ana Korenč.

VELIKONOČNA RAZSTAVA PIRHOV IN CVETNONEDELJSKIH BUTAR SLOVENSkih POKRAJIN

Že peto leto zapored je Zavod Marianum 22. marca 2013 pripravil razstavo pirhov, ki so se jim tokrat pridružile cvetnonedeljske butare slovenskih pokrajin.

S pirhi se je predstavilo 20 posameznikov iz Slovenije in Hrvaške ter 25 skupin iz šol, vrtcev in društev iz severovzhodne Slovenije.

Na razstavi cvetnonedeljskih butar so si obiskovalci lahko ogledali 30 primerkov pušljev, presmecev, snopov, potic in drugače imenovanih butar vseh slovenskih pokrajin.

ORHIDEJE NA PLATNU IN V CVETLIČNIH LONČKIH

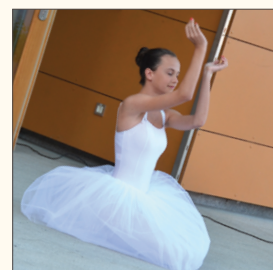
Na pobudo ljubiteljske slikarke Sonje Francelj je Center DUO skupaj s podjetjem Ocean Orchids iz Dobrovnika 27. junija 2013 odprl razstavo o orhidejah.

39 slik je dopolnilo 25 pravih orhidej v unikatnih cvetličnih lončkih.

Za to priložnost so jih izdelali slovenski lončarji in keramičarji, ki so se odzvali na natečaj Centra DUO Veržej.

»O TI ERBIJA«

Ob praznovanju sv. Mihaela in drugem Miholovem sejmu je domačinka Sonja Šterman odprla razstavo tekstilnih izdelkov.

S svojimi udeleženkami na tečajih je v sklopu Ljudske univerze Murska Sobota ustvarila zanimive kreacije z vsemi elementi ročnih del, kot so vezenje, kvačkanje, pletenje, šivanje, barvanje, oblikovanje nakita.

Družina in Življenje

Družine pod vodstvom Danija in Vilme Siter že nekaj let zapovrstjo za debel teden do zadnjega kotička napolnijo Penzion Mavrica in Trio kamp. Del svojih poletnih vtisov pri nas so objavili na spletu društva Družina in Življenje www.diz.si in v glasilu društva.

Kdor tega ni doživel, ne more verjeti!

Kljub veliki vročini smo to že tako nenavadno leto lahko od 2. do 9. avgusta v Marianumu v Veržeju spremljali pojav NLP. Moja žena je ta pojav čutila že mesece prej. Za moje pojme je bila nekoliko preobčutljiva, sumljivo mirna, pri meni pa so te lastnosti opazne šele po 9. avgustu.

Na samem kraju dogajanja se je v dobri uri zbrala množica kakšnih 150 ljudi, od tega približno pol radovednih otrok. Takšno število običajno povzroči nered, poškodbe in podobno, tukaj pa je vladal nekakšen poseben nered, v katerem so se otroci spoprijateljili, fantje so pletli kite in delali zapestnice, punce so izrezovale iz lesa, odrasli moški smo točili solze, ženske pa so svoje može celo hvalile. Noro! Med udeležence se je prikradla navada, da na prošnjo drugega vedno odgovorijo: Prav. Tudi otroci! Pojav je milo rečeno neobičajen. Sam NLP se je pojavil sredi tedna popoldan. Letel je kot pravo letalo in je bil bele barve, velikosti vrtno kosilnice, le precej tišji, izvajal pa je čudovite manevre v zraku. Pristal je v Štefanovih rokah, tako da je sedaj predmet preiskave tudi on. Posebej je potrebno omeniti NLP sindrom, ko je An-

dreja opazila luči na kapeli, ki nikoli ni bila osvetljena! Pričevanje je povzročilo solze celo pri moških osebkih, tipa Dani, Robi ipd. Karel Gržan in p. Marko sta govorila v čudni mešanici Božje modrosti in zemeljskega humorja. Namesto resnega dela in morda prijaznega nasmeška na koncu smo se smejali med predavanji, resni pa smo bili kasneje, ko smo doumeli, da stvar sploh ni smešna! Čeprav se je dogajanje že končalo, bomo o morebitnih novih NLP (neverjetno lepih počitnicah) gotovo še poročali.

NLP sodelavca Robi in Majda

Bili smo prvič v Veržeju

Birki smo bili letos veržejski »prvčki«. Podali smo se v neznano, nikogar nismo poznali, nismo vedeli, kam točno gremo, kako bo tam in kaj lahko pričakujemo. (Pričevanjem prejšnjih udeležencev nismo preveč verjeli, ker so vsa po vrsti zvenela kot reklamno sporočilo za duhovni teden). Prvi dan smo se počutili izgubljene sredi množice, kjer so se vsi veselo pozdravljali in objemali. Otroci so stekali, da hočejo domov, in naju je mikalo, da bi se jim pridružila. Toda z vsakim dnem smo se počutili bolj sprejete pri ostalih družinah in vsak

dan bližje Bogu. Pričakovala sem več pogovorov o vzgoji in manj molitve, a sprevidela sem, da je bilo obojega ravno prav. V vsakdanjem življenju imava dosti možnosti za pogovor o vzgoji, tako močan Jezusov dotik pa sva doživela le na duhovnem tednu. Hvaležna sva Bogu, da nama je dal pogum, da sva se upala prijaviti, hvaležna za iskrene pogovore z ljudmi, ki so postali najini prijatelji, hvaležna za priložnost, da skupaj narediva korak naprej v zakonu in poglobiva najino vero. Dragoceni so bili dopoldnevi, tako poslušanje predavanj kot debate v skupinah. Všeč so nama bili popoldnevi, ki smo jih preživeli z otroki ali v pogovoru z drugimi. Neverjetno: videli smo se prvič in si upali govoriti o svojih najhujših bolečinah, ker smo vedeli, da nas bo sogovornik sprejel in začutil.

Večeri, namenjeni branju Svetega pisma, so se nama zaradi dojenčice zdeli neizvedljivi, a je bilo vse v redu, saj je Bog tudi tu pomagal. Tako kot je pomagal najinim sinovom, ki so začetnemu nerganju navkljub »dovolili« (boljša beseda bi bila prosili), da še kdaj pridemo.

Družina Birk

Družina in Življenje (letnik 12, št. 3, oktober 2013, str. 20-21)

29. SEPTEMBER 2013

Miholovo in Miholov sejem

Ob letošnjem farnem prazniku je bil uradno umeščen novi župnik, g. Jože Brečko, praznovanje pa se je nadaljevalo skozi ves dan, saj je potekal 2. Miholov sejem. Vreme ni odvrnilo rokodelcev in obiskovalcev, na odru so nastopile domače folklorne skupine, potekal je MiHeC Fest, festival otroških folklornih skupin, dogodek pa je s koncertom zaključila skupina Ethnotrip.

2. - 4. OKTOBER 2013

Srednja frizerska šola v rokodelski šoli

V mesecu oktobru so se v naši hiši ustavili dijaki marsikaterih šol. Med njimi so bili tudi dijaki Srednje frizerske šole Ljubljana. Ogljedali so si znamenitosti Pomurja in se spustili po Muri, v Centru DUO pa prav zavzeto sodelovali v štirih rokodelskih delavnicah.

4. - 6. OKTOBER 2013

Okno do Boga: tečaj pisanja ikon

Že tretje leto je pod vodstvom mag. Silve Božinove in Vesne Deskske potekal tečaj pisanja ikon, kjer zainteresirane udeležence uvajata v popolnoma drug svet duhovnosti, kot smo ga vajeni v tem zmaterializiranem in preHITEVAJOČEM svetu. Udeleženci so se vsaj za tri dni umirili in se predali čudovitemu svetu umetnosti, ki predpostavlja duhovno naravnost.

Zgodilo se je ...

5. OKTOBER 2013

Z glasbo do Upanja

Skupina SPES je obiskovalce koncerta v Kovačičevi dvorani tudi tokrat navdihnila z upanjem in Upanjem. S svojimi glasovi in glasbo, pa tudi s sceno postavitvijo, so posredovali veselje in upanje, katerega vir je Gospod.

7. – 8. OKTOBER 2013

Bograč in krapci za želimeljske maturante

Maturanti Gimnazije Želimlje so na strokovni ekskurziji spoznali tudi Center DUO in se preizkusili v rokodelskih delavnicah, v Penzionu Mavrica pa so potešili lakoto in se naspali, kolikor so pač hoteli. Seveda so izkoristili priložnost in poskusili meni pomurskega jedilnika: bograč in krapci so šli za med.

12. OKTOBER 2013

Kostanjev piknik za veroučence

Sobotno popoldne se je zbrala množica otrok, animatorjev in staršev na kostanjevem pikniku. Župnik je pekel kostanj, otroci in animatorji pa so uživali v raznih igrah. Ko je bila porcija pečena, so še vročega pohrustali in se vrnili k svojemu delu ...

25.-27. OKTOBER 2013

Delovni vikend glasbene skupine Lilith

Glasbena skupina Lilith iz Šentruperta je s svojim glasbenim ansambлом v Veržeju preživela dopustniško-delovni vikend. Izkoristili so lepe dneve in združili prijetno s koristnim. Prvi večer in del drugega dneva so se posvetili intenzivnim vajam, se nato odpravili na potep po Veržeju in si ogledali Center DUO. Večer so preživeli delovno v Termah Banovci, saj so tudi tam priredili mini koncert za njihove goste. V nedeljo so svoje bivanje zaključili s sodelovanjem pri župnijski sveti maši.

Prostovoljci v Afriki

Na enomesečno misijonsko prostovoljsko izkušnjo so se poleti podali Eva iz Domžal, Jana iz Celja, Kristina iz Novega mesta, Maja iz Šentruperta, Marko in Mateja iz Veržeja in Pavel iz Podgorice v Črni Gori. Slednji je med prostovoljstvom v mozambiški Namaachi zapisal spodnje vrstice.

Prvič sem jo videl v Bosni. Stala je mirno in spokojno v plitvi reki. Drugič sem se srečal z njenim imenom v baru Zavoda Marianum v Veržeju, kjer sem se pred odhodom na drugo celino ugnezdil za dan ali dva. Imenuje se »Pri štrku«.

Pravzaprav se je povezava med štokljo in Afriko zgodila slučajno. Pred odhodom sem bil deležen kar nekaj nasvetov: »Tja ne odhajaš zato, da bi se uveljavil, iskal rešitve za svoje probleme ali spremenil Afriko, temveč da pomagaš kolikor in kjer koli boš lahko. Svoje probleme reši, preden odideš.« Še enega se spomnim: »Tja ne hodite z namenom, da boste napravili velike stvari, temveč majhne stvari, narejene s srcem.«

Odpravil sem se brez pričakanj, tako je najbolje. S tem tvegam manj morebitnih razočaranj. Lahko bi se že na veliko razpisal, čeprav sem tu šele slaba dva tedna. Življenje brez tehnologije niti ni tako težko ... ko sem prost, lahko poslušam glasbo, največkrat ob večerih pred spanjem. A bolj zanimivo je, ko se pogovarjam z otroki. Ne razumejo mojega jezika in tudi sam slabo govorim portugalsko, a to ni težava. Vseeno se na koncu sporazumemo.

Otroci v Afriki, natančneje tukaj v Namaachi so kot vsi otroci. Razlikujejo se v tem, da tukaj nimajo pregrešno dragih igrac, mobilnih

telefonov ali računalniških igrac, pa se vseeno znajo igrati. Dovolj je že, da si zapomnim njihova imena: Ortenzija, Sandra, Nejt, Rita, Amarilija, Alice, Marija, Telma, Rozalija. Če slučajno pozabim, mi s kančkom žalosti v očeh hitro ponovijo ime z upanjem, da si ga tokrat zapomnim: Tereza, Mininja, Zajda, Angela in še bi lahko našteval. Vseh si še nisem zapomnil, a za to bo še čas. V času učnih ur jim moram napisati svoje ime v zvezek, na roko ... Tako malo za nasmeh. Tudi športnih dejavnosti ni treba veliko. Ni pomembno, kaj se igra, samo da se igra. Tekajo, dokler ne pozvoni za kosilo ali večerjo.

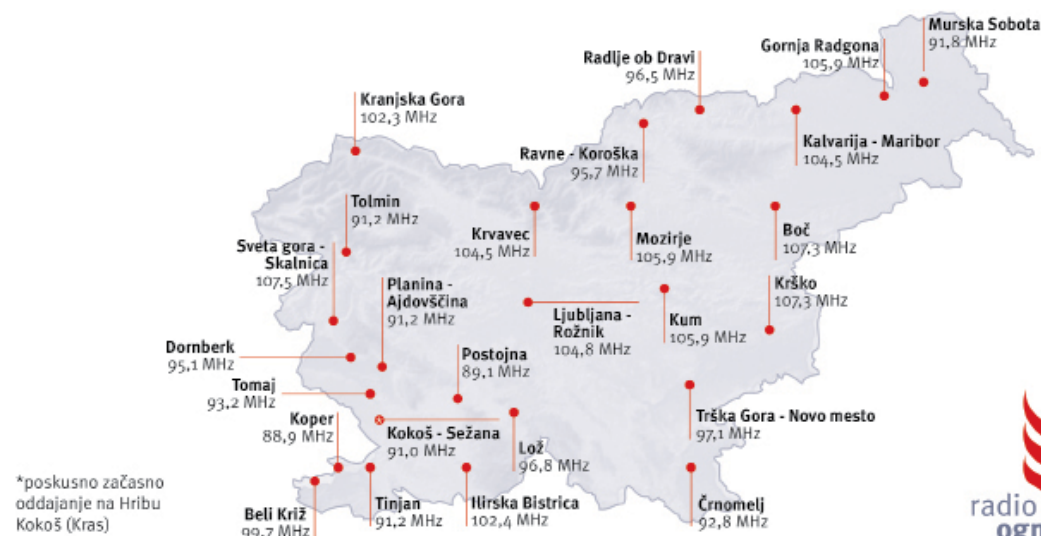
Seveda pride med njimi do oporekanj in preprirov. A večinoma ostane pri besedah. Če pride do kaj resnejšega, se takoj začnejo opravičevati ena drugi. Pričakoval sem, da bodo prve portugalske besede, ki me jih bodo naučile, nesramne. Naučile pa so me *obrigado* in *desculpa* (hvala in

oprosti). Še več, najgrša mozambiška beseda, ki jo uporabljajo, je *suka*, kar pomeni izgini, umakni se. Preden zaključim s prvimi vtisi iz Afrike, naj pojasnim še začetek. Nazadnje sem jo videl ob sprehodu po Veržeju, v gnezdu na drogu ulične razsvetljave. Štoklja, kakor se imenuje v slovenščini, v Črni Gori pa jo imenujemo *roda*. Tu sem zvedel nekaj več o tej ptici. Dolgo časa išče pravo mesto za gnezdo, a ko ga najde, se tja vrača vsako leto, izvali in skrbi za potomce ter se ponovno pripravi za pot nazaj. Kot spirala, ki se vedno bolj odpira ...

In kakšna je sploh povezava štoklje v vtisi iz Afrike? V Afriki še nisem videl njenega gnezda, saj smo predaleč na jugu, če prav so tukaj zelo lepi kraji. Ko se bom iz tokratne prostovoljske misijonske izkušnje vrnil domov, me bo tu čakalo »gnezdo« za naslednji obisk ...

PAVEL KOROŠ, študent strojništva,
Naamacha, 13. julij 2013

Slovenija, preklopi na Ognjišče!

satelit EUTELSAT
16 stopinj vzhodno

radio.ognjisce.si
audio.ognjisce.si

FB: <http://www.facebook.com/RadioOgnjisce>

TW: <http://twitter.com/RadioOgnjisce>

Doživetja nas oblikujejo

Salezijanski mladinski center (SMC) Veržej je bil zelo aktiven tudi v šolskem letu 2012/13. No, če že niste bili udeleženci naših programov, naj povemo, da so doživetja tista, ki nas oblikujejo. Največ zagotovo povedo fotografije. Nekaj teh delimo z vami ...

KOT PRAVO KRŠČANSKO ŽIVLJENJE SE TUDI ŽIVLJENJE ANIMATORJA ZAČNE S KRSTOM – LE DA JE ANIMATORSKI BOLJ MOKER. SMC VERŽEJ PA JE ZATO BOGATEJŠI ZA ČUDOVITE ANIMATORJE.

LUČKE, OKRASKI, JASLICE, CIMET, KLINČI ... NAJLEPŠI ČAS V LETU, PREŽIVET V TOPLI BLIŽINI PRIJATELJEV.

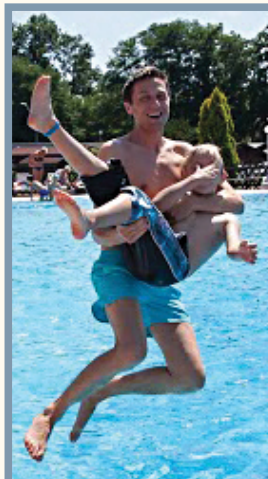
... IN ORATORIJ SE LAHKO PRIČNE!

V ORATORIJSKI DAN NAS UVEDE GLEDALIŠKA IGRA, LETOS SMO SPOZNAVALI ZGODBE IZ NARNIJE, KI SO BILE OTROKOM ŠE POSEBEJ VŠEČ. NAŠI ANIMATORJI SO SE PRELEVILI V PRAVE HOLIVUDSKE IGRALCE ☺

V KAMPU TRIO JE ZMERAJ VESELO – ZABAVAMO SE OB OGNJU, NE MANJKAJO NITI OTROŠKI KOKTAJLI.

POLETJE JE ČAS ZA OHLADITEV ... ŠTRBUNK V HLADEN BAZEN ☺

ZAGOTVO JE PRI OTROCIH NAJLAŽJE VZBUDITI ZOMIŠLJIVO – SKUPAJ NAM TO NAJBOLEJ USPEVA.

ANIMATORJI SMO ŠLI NA PREČUDOVIT IZLET V ZALJUBLJEN PARIZ, KJER JE BILA LJUBEZEN VSEPOVSOD V ZRAKU ...

ANIMATORJI SMO PRISOTNI TUDI KAMPU ZA DRUŽINE, KJER SE ZABAVAMO MLADI IN MALO STAREJŠI ☺

26. OKTOBER 2013

Graščaki z Negove so obiskali skupino Društva Hospic

V našem domu se je mudila skupina iz slovenskega društva Hospic, saj hiša in okolica z lepim vremenom omogoča izvajanje njihovega lastnega programa, ki je tako pester in raznolik, da mnoge njihove goste z veseljem pogledajo tudi ostali naši obiskovalci. Med drugim so na obisk so prišli graščaki z Negove, ki so predstavili svojo zgodovino in rodbino. Najbolj zanimivi so bili njihovi srednjeveški pripomočki za kaznovanje in umirjanje hude krvi, otroci pa so najraje smuknili v srednjeveška oblačila in zavihтели leseno sabljo.

7. NOVEMBER 2013

Prostovoljska izkušnja »Mozambiške bande«

V Kovačičevi dvorani Marianuma je skorajda zmanjkalo prostora za vse vedoželjne, ki jih je zanimalo pričevanje misijonarskih prostovoljcev, šestih Slovencev in Črnogorca, ki so mesec dni preživeli v Mozambiku. Debela ura anekdot, izkušenj, doživetij, iskrenih čustev in smeha je minila kot bi trenil in v navzočih pustila ganljivo sliko Afrike. Obiskovalci so lahko še več prebrali v knjižici Mozambiška banda, odprli pa so tudi fotografsko razstavo.

16. NOVEMBER 2013

Anselm Grün v Veržeju

Prisrčnost in domačnost sta vela iz pogovora s svetovno znanim krščanskim pisateljem patrom Anselmom Grünom, ki ga je vodil Ivan Kuhar in predstavitvi knjige Vino, darilo zemlje in neba Založbe Družina. Gost je duhovno umirjeno, a iskriivo nival primerjave med dobro kapljico in Svetim pismom. Seveda ni zaobšel človeka in njegovega odnosa do vina. Meja je tanka in (samo)disciplina je umetnost. Ob koncu je Marko Štajner v imenu vinske kleti Dveri-Pax predstavil njihovo delovanje, obiskovalci pa so si v romantičnem ozračju lahko ogledali predstavitveni film in poskusili nekaj vin iz njihove kleti.

23. NOVEMBER 2013

Praznik sv. Cecilije

Ob prazniku sv. Cecilije, zavetnice cerkve glasbe in ob 20. obletnici otroškega pevskega zbora sv. Janeza Boska so obiskovalci župnijske cerkve lahko prisluhnili zanimivemu in pestremu koncertu. V programu so nastopili Bojana Ivančič na orglah, otroški pevski zbor sv. Janez Bosko pod vodstvom Marjete Ivančič in mladinska vokalna skupina Žarek.

10.-12. januar

ŠOLA ANIMATORJEV

Srečanje pripravnikov za animatorje salezijanskih mladinskih centrov.

17. januar

YOUCAT - MOLITVENI VEČER ZA MLADE

ob 19.00 v Marijanišču.

Srečanja bodo še:

-14. 2. ob 19.00

-14. 3. ob 20.00

-11. 4. ob 20.00

-9. 5. ob 20.00

24.-26. januar

OTROŠKI PEVSKI VIKEND

Intenzivne vaje otroških pevskih zborov. Vodi Bojana Ivančič, spremljevalni program oblikujejo animatorji SMC Veržej.

25. januar

DON BOSKOV ORATORIJSKI DAN

Oratorijski dan za osnovnošolske otroke vodijo animatorji SMC Veržej.

26. januar

PRAZNOVANJE**SV. JANEZA BOSKA**

Župnijsko praznovanje v cerkvi sv. Mihaela, sodelujejo otroci in mladi.

23.-25. februar

DUHOVNE VAJE ZA MINISTRANTE IN MINISTRANTKE

27. februar

ZIMSKI ORATORIJSKI DAN

2.-7. marec

LONČARSKI TEDEN

Tečaj lončarjenja pod vodstvom Urške Ambrož.

22. marec

POMLADNO SREČANJE ANIMATORJEV ORATORIJA SOBOŠKE ŠKOFIJE

predstavitve oratorija 2014 in gradiv.

28. marec

KOVAČIČEV VEČER

Kulturni večer v spomin na Franca Kovačiča, graditelja Marijanišča.

5. april

SREČANJE DRUŽIN BIRMANCEV

Predavatelj Peter Pučnik, spremljevalni program vodijo animatorji.

6.-11. april

AKTIVNE POČITNICE ZA UPOKOJENCE

11. april

ODPRTE 6. VELIKONOČNE RAZSTAVE PIRHOV IN BANDER PROCESIJ SLOVENSkih POKRAJIN

4.-9. maj

AKTIVNE POČITNICE ZA UPOKOJENCE

7.-10. maj

"CRAFTOUR"

Mednarodni rokodelski tabor za mlade.

10. maj

SREČANJE DRUŽIN PRVOOBHAJANCEV

Predavatelj Peter Pučnik, spremljevalni program vodijo animatorji.

17.-18. maj

PRAZNOVANJE MARIJE POMOČNICE

Tradicionalni praznik se začne v soboto zvečer v Kovačičevi dvorani in procesijo, zaključijo pa v nedeljo popoldne s procesijo in sveto mašo na dvorišču Marijanišča.

8.-13. junij

AKTIVNE POČITNICE ZA UPOKOJENCE

20. junij

POLETNA ROKODELSKA RAZSTAVA

v Puščenjakovi dvorani Centra DUO.

4.-11. julij

ORATORIJ ZA DRUŽINE

Programsko bogat počitniški teden za vso družino.

13.-17. julij

ROKODELSKI KAMP ZA OTROKE

20.-24. julij

JEZIKOVNI KAMP

za osnovnošolce.

28. julij-2. avgust

ŽUPNIJSKI ORATORIJ

za vse otroke od blizu in daleč.

10.-14. avgust

NOGOMETNI KAMP

za fante osnovnošolce.

5.-6. september

ANIMAKAMP

srečanje za animatorje oratorijev murskosoboške škofije.

30. avgust

PUŠČENJAKOV VEČER

28. september

MIHOLOVO

Praznovanje župnijskega zavetnika in zlata maša domačina Antona Rozmariča.

28. september

MIHOLOV SEJEM

Bogat rokodelski sejem s kulturnim programom in MiHeC festom, festivalom otroških folklornih skupin.

3.-5. oktober

TEČAJ PISANJA IKON

pod vodstvom mag. Silve Božinove in Vesne Deskoske.

5. december

ODPRTE 7. RAZSTAVE JASLIC

v Puščenjakovi dvorani Centra DUO.

Datumi in dogodki so informativni in se lahko spremenijo. Organizatorji si pridružujejo pravico do sprememb. Spremljajte napovednik na www.marianum.si